

Lastniki in izdajatelji: Okrajni odbori SZDL Črnomelj, Kočevje in Novo mesto. — Izdaja vsak petek. — Odgovorni urednik Tene Goščnik. — Uredništvo in uprava: Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 25. — Poštni predel 33 — Telefon uredništva in uprave 127. — Tekoči račun pri Narodni banki v Novem mestu: 616-T-181. — Letna naročina 500 din., polletna 250 din., četrletna 125 din. — Tiskarska "Slovenskega poročevalca" v Ljubljani.

Dolenjski list

Tednik okrajev Črnomelj, Kočevje in Novo mesto

Okrožni javni tožilec Leon Perhaveti

Pomanjkanje državljačke zavesti, slaba kontrola in prikrivanje so glavnivzroki porasta gospodarskega kriminala

V zvezi z vedno pogostejšimi primeri gospodarskega kriminala, o katerem se v naši javnosti v zadnjem času veliko razpravlja, smo se obrnili na okrožnega javnega tožilca v Novem mestu tovarju Leonu Perhavcu in ga prosili za razgovor o vzrokih čestih pojavov te vrste kriminala. Iz razgovora z njim posnamemo:

Razpravljanje o gospodarskem kriminalu se je v zadnjem času preneslo na organizacije SZDL, kakor tudi na razne oblastne organe. Vse to dokazuje, da je ta pojav državno politični problem, ki nujno mora zanimali vse delovne ljudi. Sovražnik socialističnega razvoja je že spozna do z neposrednimi napadi na temelju naše družbene ureditve. Zato je prenesel svojo borbo na področje kriminala, kjer skuša zavirati naš gospodarski napredok.

Razumljivo je, da je gospodarski kriminal močnejši v industrijsko razvitejši krajini, vendar se je tudi v naših dolenskih okrajih, ki so v primeru z drugimi okraji gospodarsko zaostali, v letu 1952 in številnih prvih mesecih nevarno razobil. Čeprav ne moremo govoriti o naraščanju splošnega kriminala, je gospodarski kriminal v porastu in zavzemal precejšnji obseg. Na področju Dolnjih Kraljevskih občin je bilo skoraj 5 milijonov dinarjev škode — to je v tistih primerih, kjer je bila škoda ugotovljena in so bili storilci obsojeni na povračilo. K temu moramo pristeti že vrsto primerov, kjer ni bilo škode, ker so se stvari dobile pri storilcih in se jih odvzale. Dostikrat se škoda ne da ugotoviti iz različnih vzrokov, gre pa prav tako v težke milijone.

V lastnem podjetju je kradlo 54% otoženih oseb

Vzrok za porast kriminala v porastu ne moremo iskatи le v premil kaznovnini politični sodišči, kajti v nekaterih primerih so bile izrečene tudi najhujše kazni, ki jih dopušča zakon. Tako je bila na primer uslužbenka Narodne banke v Kočevju Stancerjeva obsojena zaradi poneverbe 750.000 din na domesno kaznen strogega zapora, uslužbenec KLO Dvor, Ciril Jordan, pa za poneverbe na 5 let strogega zapora. Vzroke moramo iskatи največkrat v premajnih zavesti delavcev in uslužbenec. V letu 1952 in v letosnjem

Zaradi tativ in poneverb 5 milijonov dinarjev škode

Gospodarski kriminal se pojavlja v obliki tativ, utaj, poneverb. Preko nevestnega poslovanja

prvem četrletju je bilo obsojenih zaradi tativ in poneverb na škodo družbenega premoženja 54% takih ljudi, ki so kradli in poneverjali v podjetjih in ustanovah, kjer so bili uslužbeni.

Druži vzrok je v pomanjkanju vsakršne kontrole s strani vodstva podjetij in zaradi prevelike domačnosti. Imamo znaten primer tativ in skoraj vse v Tkalcici MLO Novo mesto, ki so se vrstili skoraj vse leto in je en sam delavec pokrajal blaga v skupni vrednosti nad 300.000 din. Pri tako majhnem podjetju bi moral tativi odkriti, če bi imeli kolikško kontrole nad zalogami blaga.

Zelo malo je primerov, da bi podjetja sama odkrila kriminal. Skoraj vedno ga odkrivajo preiskovalni organi. Niso redki primeri, da skušajo kolektiv z raznimi sklepi omogočiti nezakonito okrivljanje posameznika, kot je to primer v Mestni klavnicni v Novem mestu, kjer je celoten kolektiv odobril upravitku izplačilo provizije, čeprav je vedel, da je to nezakonito.

Tudi revizijska služba je presibka

Kako pomanjkljiva je revizijska služba pove primer Jankovića, po

slovodje občinske trgovine v Skocjanu, ki je v kratkem času poneveril 400.000 din, ne da bi mu kdorkoli prišel na sled. Naša revizijska služba nastopi šele takrat, ko je kriminal že nastal in potem samo še ugotavlja škodo. Sib kost revizijske službe je zlasti oditna pri poslovanju v kmetijskih zadrugah. Ta služba bi morala biti preventivnega značaja, to je, da z redno kontrolo prepreči pojav kriminala, ne pa da ga potem samo ugotavlja. Marsikje skušajo kriminal utajiti, da ne bi trpel ugled podjetja ali posameznika v kolektivu.

Proti gospodarskemu kriminalu se moramo boriti z vsemi sredstvi in ne samo s kazenskim programom. Tudi tu velja pravilo, da je bolj zlo preprečevati kot pa ga potem preganjati. To je predvsem naloga množičnih organizacij, kajti v naši mlado industriji prihajajo ljudje, ki nimajo skraj nobene proletarske zavesti. Slaba ali nikakršna kontrola ter škodljiva domačnost in drugi takoj pojavljeni nebudnosti same ustvarjajo ugodna tla za razrast gospodarskega kriminala. Proti temu pa se mora boriti družba kot celota z vsemi sredstvi.

Živahnji zbori SZDL v Beli krajini

V Beli krajini so bili pred dnevi zaključeni občni zbori vseh organizacij. Socialistične zveze delovnega ljudstva. Kako je predvideno, bo okrajna konferenca 28. junija.

Navzlie neprimerenemu času in razmeroma slabim pripravam so bili občni zbori v nekaterih osnovnih organizacijah prav živahni in stvarni. Ljudje se vedno bojejo zavajajo, da je sestanek ali občni zbor SZDL tisto mesto, kjer se lahko vsak o vsem pogovori in da prav tu prihajajo do polnega izraza misijen posameznikov in predlogi za našo gospodarsko, kulturno-prosvetno in idejno politično delo.

V organizaciji I. terena v Črnomlju so med drugim razpravljali o potrebi razsvetljave posameznih sektorjev mesta, o členjenju ceste ter ureditvi mestnega parka. Izrazili so tudi željo,

POPIS ŽIVINE

Od 1. do 5. julija bo na ozemlju FLRJ popis živine po stanju z dne 30. junija 1953.

Stevilo gospodarstev, ki jih bo zajel popis in način popisovanja, bo predviden s posebnim navodilom. V odkolu Odbora za gospodarstvo Zveznega izvršnega sveta je rečeno, da bo pravilno, organizacijo in popis vodil Zvezni zavod za statistiko in evidenco, ki bo izdal tudi potrebne obrazce in navodila. Okrajni ljudski odbori pa morajo dati zavodom za statistiko in evidenco na razpolago potrebitno število uslužbenec.

Cas je, da bi organizacije in posamezni člani Zveze borcev pravili sestavki na sklopu delovnega razpravljanja, registriranja napak in slabosti ter ugotovitve, kaj je potrebno, k delu in da bi organizacija Zvezne borcev postala tista najbolj borbenega sila, ki bi sproti reševala na revolucionarni način vse krivice. Le tako bo postala največjši in najboljši čuvan pridobitev narodno-osvobodilne borbe. To pa je tudi njena glavna naloga.

Kako prejšnja leta, tako se je tudi na letosnjem občnem zboru veliko govorilo o skriti za partizanski družbi. Govora je bilo o zbiranju zgodbovinskega gradiva za Dolenjski muzej.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.

Način na katerem je bila zbirana, je nekajkrat samaka pripomembna dejavnost.</p

Tudi v socialnem zavarovanju uresničujemo decentralizacijo

Decentralizacija prodira vse in vse bolj v naše družbeno življenje. Demokratičnost v organizirani delavskim upravljanjem, v organih oblasti, političnih organizacijah, drustvih itd., skratka v vsem našem družbenem življenu se edeale bolj uveljavljajo. Družba odstopa načelu, ki jih je v prvih povojnih letih držala v svojih rokah, ljudskim množicam. Te so že v tej kratki dobi dokazale, da so sposobne upravljati vrsto funkcij, ki jih je prej vodil državni aparat. Ustvarjajo se komune, ki bodo – gospodarsko močna – vodile vse gospodarsko, kulturno in politično življenje.

Med vrsto ustanov, kjer je decentralizacija v teku, spada tudi delavsko našemšenska institucija – Zavod za socialno zavarovanje, kjer se domača vsi posli, ki jih je doslej vodil Republiški zavod, prenašajo na Okrajne zavode za socialno zavarovanje. S tem približujejo zavarovanje zavarovancem,

Gibanje prebivalstva v Beli krajini

V maju se je v okraju Crnomelj rodilo 30 otrok, izmed teh 18 dečkov in 12 deklek. Umrla je 18 oseb, izmed teh 10 moških in 8 žensk. Porok je bilo 20.

Gibanje prebivalstva v novomeškem okraju

V maju 1953 je bilo v novomeškem okraju rojenih 135 otrok, izmed teh 67 dečkov in 68 deklek. Umrla je 53 oseb, izmed teh 19 moških in 34 žensk. Porok je bilo v preteklem mesecu 54.

RAZSTAVI V NOVOMESKIM GIMNAZIJU IN UCITELJISCU

Od 20. do 28. junija sta v stavbah gimnazije in učiteljice v Novem mestu odprtji razstavni ribi in ročnih del. Priporočeno obisk razstav, ki kaže iznajmljivost in dejno naših dijakov. Odprtji sta od nedelje od 9. do 12. ter od 15. do 18. ure.

TRGOVSKO PODJETJE PETROL

LJUBLJANA POSLOVALNICA NOVO MESTO

Obvešča vse svoje cenjene odjemalce, da je delovni čas na črkapi in v trgovini na Glavnem trgu v Novem mestu sledet:

ob delavnikih od 6. do 21. ure nepretrgoma ob nedeljah od 6. do 10. ure

Izven tega delovnega časa se izdaja blago proti pristojbini 50. din za enkratno izdajo

Viktor Pirnat:

Ressel in Uskoki

Ob vzroku Gorjancev med Trdinovim vrhom in Opatovom goro se stiska v senci stoltnih bukev močede bledo mestu belih samotarjev, kartuzijer Pieterje. Opasan je z visokim obzidjem, da ne morejo čez radovedni pogledi zunanjega sveta. Klavzura je zelo stroga. Ženske smejo le v zunanjem sprejemnicu in v zunanjem kapelo:

Med zadnjim svetovno morijo je tudi Pieterje doprinislo svoj delež in svojo žrtvo. V borbi za svobodo slovenskega ljudstva je kartuzija izbrala pravo pot. Potravnino je pomagala naši sveti stvari in resila je nekatera ranjena partizana. Ktav obratun so zanesli sovražniki celo med njene posvečene zidove. Zalostni sledovi so še vidni. Pieterje pa si je z njimi postavili časten spomenik.

Konec lipovo-kostenjavega drevoča opozarja obiskovalca naše kamnitico ploščo, vzdiana v steno zunanjem samostanskega kapecia. Z latimi črkami je zapisano:

„Znamenit! ladjskega vijaka Jozef Ressel“

je od leta 1817–1821

kot c. kr. gozdar

deloval v Pieterskih gozdih. Njemu v častni spomin posvetilo Kranjsko-primorsko gozdarsko društvo 17. VI. 1911.

Mož, ki je s svojimi številnimi izumi zarezal globoko brzadzo v gospodarsko življenje tedanje Evrope, je prvo svojo službo opravil na naših tleh v pleternih gozdovih, v kraljestvu bahljih Gorjancev.

Mnogo se je pisalo o Jožefu Resselu, znana je njegova borba za priznanje, uveljavljanje in obstanie. Oče ladjskega vijaka, po rodu severni Slovan, je med južnimi Sloveni, delai in dotprel. Usoda mnogih velikih mož je tudi njegova: priznanje je žel šele po smrti.

Prva se ga je spomnila leta 1963 tehnična visoka šola na tudi češke Benetke. Od indutrijskih Pardubic je lepo in na kolah bogato mesto oddaljeno

ki tudi upravljajo z njim s pomočjo delegatov.

Poleg funkcij, ki jih zavod že upravlja, prevzemata s 1. julijem tudi vse pokojinske spise od Republikega zavoda, izplačevanje vseh osebnih in družinskih pokojnin ter invalidin. Prebivalci novomeškega okraja se bodo od 1. julija naprej obračali za vse stvari, ki so v zvezi z določitvijo in izplačevanjem pokojnin, na Okrajnem zavodu za socialno zavarovanje v Novem mestu. S tem bo posamezniku prihranjen veliko izdatka, ki so jih imeli dosedaj, ko so se v zadevah pokojnin in invalidin morali obračati v Ljubljano.

O decentralizaciji te službe je treba povzdati nekaj besed o pridobivanju pravic socialne zavarovanja. Miselnost mnogih prisilcev pokojnin in invalidin je dostikrat kaj šudna. Ce je mogoče nekdo delal z ali 3 mesece na leto v gozdu ali kjer koli, kjer v največ primerih niti ni bil socialno zavarovan, si samo s tem še ni pridobil pravice do pokojnine. Clovek, ki je bil nekaj let za hlapca ali deklo pri kakšnem večjem kmetu, gostilnaru, trgovcu, raznici cerkvniku, organizati itd., zatrjuje, da so bili stalno zaposleni. Ne manjka tudi izjav v potrdil raznih blivih zidarških mojstrov, podjetnikov, trgovcev z lesom in drugih, ki potrujejo, da je bil prisilen po več let pri njih nepretrgoma zaposlen. Nekateri prisilci gredo celo tako daleč, da podkujujejo priče, upravljajo razne liste, spricvala, delavsko knjižico itd.

Z ozirom na gornja dejstva je zavod primoran dvomljive izjave, potrdila in prite izvaci Javnemu tožilstvu, kjer bo treba posameznikom odgovarjati za nerescenost podatkov.

Ni malo primerov, da si prisilci pokojnim delajo nepotrebitne stroške, ki isčejo raznje pisune, da jim pišejo prošnje, namesto da bi se predhodno obrnili za informacije na zavod za socialno zavarovanje, kjer bi dovoljno izdatki za tobak predstavljajo pri potroških v črnomelskem okraju še vedno največjo postavko. Za več kot 45 milijonov dinarjev so lani Belokranjci izpuhali tobakenih izdelkov, to je za dobre tri tretjini vso, ki jih kmetično plačajo v obliki davkov celo leto. Povprečno so lani izdali za tobak oziroma tobakeno proizvodje po 1.889 din na prebivalca, kar pomeni najmanj 1 kilogram tobaka na veleško ali majhnejšega kadilca ali nekadilca v Beli krajini. Za teden bi lahko zgradili vsaj dve lepi šoli!

Tudi za alkoholne pijače gre precej denarja, vendar tu statistika zajema samo majhen del izdatkov za pijače, kajti mnogo več kgot v gostilnah (pri tudi na njihove izkaze se ne moremo preveč zanestiti) se popije vina izven registriranih gostil.

Po statističnih podatkih je sloveni na vsakega prebivalca za vino 689 din, za pivo 210 din, za ziganje 120 din, za brezalkoholne pijače pa le 19 din, skupno torek za pijače vseh vrst po 1024 din na osebo. Te izdatke lahko mirne duše povečamo za 100%, to je za tiste nezapisane količine, ki se popijejo (seveda

za plačilo) po raznih zidanicah in ilegalnih točilnicah. Razmeroma misljni izdatki za brezalkoholne pijače kažejo, da imajo Belokranjci rajši kaj amnočegas. (Morda bo letos pljačka »Cockta-Cockta« spremeni strukturo izdatkov za pijače?)

Da pa se Belokranjci radi tudi posladkajo, je razvidno iz

Novomeške bodice

NEKJE, A NE NEKOC

Sestanek. Dobar referat.

Zdajci pa umen mož je vital: »Tovariš, govorim res svov mož izčrpno je podal; dovolite, na gorov bom le due besedici dodal...«

Poslušaj sem ga uru, dale, potem, ikandali zapal...«

TEMPORA NON MUTANTUR

Ko Neron mučil je kristjane, tri grozne je reči imel:

ogenj, leve in razglasno, kjer je kup starib ploči vrtel.

SKISANO A NE KISOL ZELJE

Na novomeškem zelniku je precj zrelib glav; pa ne dotakni ktere se:

so bude kot bacba!

NEKOC

Nekoc je živel budi mož, ta je kot Henrik VIII. bil:

govoril je, govoril, pa, potem zalezl v visak lokal

in tam — ljudi moril.

OB OGLASU

NEKE OPEKARNE

Reklama ceglarska nevrečna:

je tam, kjer ste, res PRECI NA

Mar ni to starodava: Prečna!

UGANKA

ZA NOVOMEŠCANE

Odkar je utihnil K. A... am, kdo vodi kolo zahib dam?

(Se nadaljuje)

Tovariš na Dolenjskem

Ilustrirani tedenik »Tovariš« je vpeljal hvale vredno navado, da od časa do časa posveti svojo številko tej ali omi naši pokrajinji in njenemu središču ter da jo v besedi in sliku predstavi z njenih raznih plati. Tako je svinjo zadnjio, 25. številko posvetil Dolenski, oziroma njeni metropli Novemu mestu in okolišu. Lepo urejene in bogate ilustrirane dolenske številke »Tovariš« so z dolenskega barda Trdine, Kettejev tobjavljena je tudi mati o znamenih slikar Kette kot matranc v Novem mestu, Kettejevo pesniške muze — Angle in Jože Cvelbarja, Trije, v Novem mestu živeči slikarji — Lamut, Mole in Boršč — ki so zadnji čas razstavljali v Mali galeriji v Ljubljani, so predstavljeni s svojimi najnovježimi stvaritvami.

Temu delu Dolenske je »Tovariš« posvetil svojo številko žetudi lani. Tako na svoj način uspešno propagira zanimanje za prelepoto vojni, doma (z Prekom) s pesmijo Dolenski deželici, in Severin Salis s pesmijo Na Krki.

Prilagam listu en dolar v podporo

»Pošljam vam naročino za nadaljnji šest mesevc, prilagam pa se listu v podporo 1 dolar in 3 dolarje za gluhenemo mladično Sloveniju...«

Alli je »Obzavljam naročino za naš slovenski list v prilagom upravi dva dolarja za tiskovni sklad. 45 let je berem na list in ne hotel zamuditi nobene številke...«

Lep običaj vpeljujejo tudi naši sloveni Dolenskega lista — izseljenci v USA. Ko obzavljajo naročino za naš tisk, priloži tudi ali oni kakšen dolar v pomoč listu. Iskrena hvala za vse poslatno. Zar na skromno odmerjeni prostor še vedno ne dopušča, da bi se lahko javno zahvaljevali vsakemu, ki z odprtim srcem pomaga listu pri njegovem razširjevanju in utrjevanju.

Med drugimi nam je pretekli delu poslal Frank Aubel iz Washingtona pismo, v katerem pravi med drugim:

»Dolenski list prejemam redno, več izvodov sem pa razdelil tudi že prijatelju Slovencem... Sorodniki mi pisejo, da tam pri vas zdaj ni več tako slab, le da vse so se zdravili. Tukaj je bilo toliko boljših tiskov, tukaj so se naslednji letošnji leti, da je kruh nismo imeli. Vendar — tu nas niso pobijali kakor so delali tam pri vas med vojno. In zdaj se tisti tiskarji in izdajalci tukaj skrivači v njihove roke so še vedno krvave. Takih rok nobena žalija ne umije. In še ni dosti, kaj so tam naredili, zdaj še tukaj delajo proti Jugoslaviji...«

Tukaj vam priložim še en dolar za list. Pozdrav vsem bralecem Dolenskega lista!«

Vsek naš naročnik je brezplačno nezgodno zavarovan

Naročnik George Gornik iz Bellingtona pa nam pše 23. aprila med drugim:

»List mi je zelo všeč. Vidim, da napredujete, imate razne tečaje za mladino o gospodarstvu, dekleta se vadijo v gospodarstvu, v drugem delu — vse to je porok, da bo življenje lepše in udobnejše kot je bilo v onih časih, ko sem bil doma že za pastirja in potem za črveljskega vajenca. Vidim pa iz Dolenskega lista tudi to, da nekateri ljudi pri vas vojno ni prav nič izučila, ne trpljenje in ne napori v obojni domovine. Zaostalo je še vedno veliko, pa raznega sardusjanja in saufiksjanja, fantovski prepot v podobnega... To so fantje z otroško pametjo — če so res fantje, bi se raje s pestmi po glavah nabili, ne pa drug po drugem padali...«

Prilagam listu v podporo en dolar in vas lepo pozdravljam!«

Vsako hišo Dolenski list! Berite in širite Dolenski list!

Velik del narodnega dohodka v Beli krajini gre v zrak

Lani so Belokranjci »zapusili« 45 milijonov dinarjev

izdatki za tobak predstavljajo pri potroških v črnomelskem okraju še vedno največjo postavko. Za več kot 45 milijonov dinarjev so lani Belokranjci izpuhali tobakenih izdelkov, to je za dobre tri tretjini vso, ki jih kmetično plačajo v obliki davkov celo leto. Povprečno so lani izdali za tobak oziroma tobakeno proizvodje po 1.889 din na prebivalca, kar pomeni najmanj 1 kilogram tobaka na veleško ali majhnejšega kadilca ali nekadilca v Beli krajini. Za teden bi lahko zgradili vsaj dve lepi šoli!

Tudi za alkoholne pijače gre precej denarja, vendar tu statistika zajema samo majhen del izdatkov za pijače, kajti mnogo več kgot v gostilnah (pri tudi na njihove izkaze se ne moremo preveč zanestiti) se popije vina izven registriranih gostil.

Dolga vrsna ženska, kamor pogleda, po vsod voren red in snaga. Merčesa tu ne boš našel. Vendar pa si drzni vprašati:

»Kaj pa na polža ste še kaj?«

Tovariš Stane Vovk me pogleda, se nasmeji, zamahuje v obliko in me povabi v skladishe. Obisk v mestni prodajalni, kjer imajo v sodih morsko sol. Potegnejo jo nekaj pesti na svetlo in ko ugledam med krišči morskega blata, vendar pa je vse poslušno.

Vsak dan kupujemo kruh, pa se zato spomnimo vsaj danes tistih, ki nam ga pripravljajo. Obisk v mestni prodajalni, kjer imajo v sodih morsko sol. Potegnejo jo nekaj pesti na svetlo in ko ugledam med krišči morskega blata, vendar pa je vse poslušno.

„Lepo je, veš, mama, lepo je živeti, toda, za kar sem umrl, bi hotel še enkrat umreti!“

KAJUH

Padli borci in žrtve občine RIBNICA

1. ALIC Alojz, Dolenji lazi, roj. 1906, padel 1943. 2. ANTON DOLJSEK Jože, Goriča vas 68, roj. 1908, padel 1943. 3. ANDOLJSEK Anton, Goriča vas 9, roj. 1924, padel 1944. 4. ANTON DOLJSEK Franc, Ribnica 109, roj. 1922, padel 1943. 5. ARKO Bogomir, Ribnica 57, roj. 1922, padel 1945. 6. ARKO Janez, Ribnica 57, roj. 1926, padel 1943. 7. BENCINA Ivana, Ribnica 117, roj. 1924, padel 1944. 8. BOJC Janez, Nemška vas 10, padel 1943. 9. CUJNICK Anton, Ribnica, rojen leta 1906, padel 1943. 10. DEBELJAK Franc, Hrovača 43, roj. 1908, padel 1942. 11. FELCIJAN Radko, Ribnica 131, roj. 1912, padel 1944. 12. GRCA Alojz, Ribnica 81, roj. 1924, padel 1944. 13. ILC Ivan, Gorenja vas 23, roj. 1919, padel 1944. 14. ILC Ivan, Gorenja vas 20, roj. 1913, padel 1942.

15. ILC Stane, Gorenja vas 20, roj. 1920, padel 1944. 16. KLUŠTAN Franc, Bukovica 6, roj. 1907, padel 1943. 17. KLUŠTAN Karel, Gorenja vas 34, roj. 1926, padel 1944. 18. KLUŠTAN Anton, Bukovica 18, roj. 1918, padel 1943. 19. KLUŠTAN Jože, Hrovača, roj. 1918, padel 1943. 20. KLUŠTAN Janez, Gorenja vas 16, roj. 1927, padel 1945. 21. KLUŠTAN Ignac, Gorenja vas 16, roj. 1922, padel 1944. 22. KNAVS Franc, Bukovica, roj. 1911, padel 1943. 23. KORDIS Andrej, Gorenja vas 19, roj. 1922, padel 1942. 24. KOŠTRIČ Ivan, Goriča vas 44, roj. 1914, padel 1943. 25. KRAJTOVIL Jože, Ribnica 51, roj. 1919, padel 1943. 26. KRIŽMAN Matija, Ribnica 67, roj. 1923, padel 1945.

27. KRŽE Janez, Ribnica 90,

TANKO Jože, Goriča vas 6, roj. 1923, padel 1943. 61. TOMŠIĆ Andrej, Ribnica 200, roj. 1898, padel 1942. 62. ZAJC Janez, Goriča vas 11, roj. 1925, padel 1944. 63. ZOBEC Franc, Dane 16, roj. 1923, padel 1943. 64. LOVSIN Janez, Ribnica 272, roj. 1912, padel 1944. 65. MIR HAR Stanko, Ribnica 178, roj. 1912, padel 1945. 66. PERENIČ Anton, Ribnica, roj. 1922, padel 1943. 67. LESAR Ludvik, Ribnica, roj. 1920, padel 1945. 68. BAMBIC Alojz, Ribnica, roj. 1922, padel 1942. 69. BAMBIC Alojz, Ribnica, roj. 1925, padel 1942. 70. SILC Alojz, Sajevec, roj. 1921, padel 1943. 71. KLUN Jože, Ribnica 221, roj. 1925, padel 1943. 72. FRANCELJ Benedikt, Ribnica, padel 1941.

73. KLUN Ludvik, Bukovica 6, roj. 1914, ustreljen kot talec julija 1942 v Ribnici. 74. ARKO Bogomir, Ribnica, roj. 1924, umrli v taborišču Auschwitz maja 1945. 75. ARKO Breda, Ribnica 28, roj. 1920, ustreljena marca 1945. 76. ARKO Darja, Ribnica 28, roj. 1922, ustreljena marca 1945. 77. ARKO Marica, Ribnica 28, roj. 1898, umorjena maja 1945 na Turjaku. 78. SMOLNIK Ivana, Bukovica, roj. 1888, ustreljena julija 1942. 79. KNOL Jože, Ribnica 58, roj. 1901, ustreljen kot talec novembra 1942 v Ribnici. 80. KLUŠTAN Franc, Nemška vas 3, roj. 1925, ustreljen oktobra 1943 kot borec NOV, 81. ZALAR Drago, Ribnica 61, roj. 1925, umorjen marca 1944 v Velikih Laščah. 82. ZOBEC Franc, Dane 1, roj. 1859, ustreljen na svojem domu marca 1943. 83. AJKO Jože, Ribnica, padel oktobra leta 1943. 84. ARKO Marija, Ribnica 16, roj. 1867, ubita pri bombardiranju novembra 1944. 85.

86. Bregar Ivan, Goriča vas, roj. 1911, ustreljen januarja 1943 v Dobički gori, Črnomelj. 87. KERSNIČ Stefan, Hrovača, rojen 1907, bil ustreljen oktobra 1942 kot talec. 90. JAVORNIK Janez, roj. 1924, komendant Gubčeve brigade, v borbi z Nemci pri Sv. Križu ob Savi ga je septembra 1943 raznesla mina. 91. CESAREK Alojz, Ribnica 157, roj. 1903, padel dec. 1943. 92. CESAREK Ladislav, Ribnica 184, roj. 1926, ustreljen februarja 1945.

93. DIVJAK Sašo, Ribnica 50, roj. 1920, ustreljen novembra 1944 v Mariboru kot talec. 94. DRONBIC Ladislav, Ribnica 100, roj. 1924, padel februarja 1945 na Stajerskem. 95. GORNIK Martin, Ribnica 41, roj. 1902, padel 1943. 96. FELJKI Jože, Ribnica 76, roj. 1913, padel 1942. 97. PETEK Janez, Ribnica 76, roj. 1913, padel 1945. 98. PELČ Anton, Ribnica 58, roj. 1900, padel 1943. 99. SCBAR Franc, Bukovica, roj. 1869, ubita junija 1942. 100. PAKIZ Mirko —

101. CVAR Jože, Slatnik 14, roj. 1918, padel leta 1943. 102. LOVSIN Franc, Breg, roj. 1895, padel 1944. 103. RUS Franc, Breg 24, roj. 1916, padel 1945. 104. RUS Ludvik, Breg 24, roj. 1918, padel 1943. 105. PAJNIC Stanko, Breg 18, roj. 1921, padel 1943. 106. KOSOROV Franc, Dolenji lazi št. 52, roj. 1905, ustreljen kot talec 1944. 107. PETEK Janez, Breg 18, roj. 1921, bil ustreljen 1942. 108. DEJAK Stefan, Dolenji lazi 27, roj. 1921, ustreljen 1942. 109. KRNAC Anton, Dolenji lazi 37, roj. 1900, umrli v internaciji 1942. 110. TUFKI Franc, Dolenji lazi, roj. 1906, ustreljen 1943. 111. RUS Anton, Breg 24, roj. 1910, umrli v internaciji leta 1943. 112. SNUDERL Mirko —

113. GOVSE Stane, Sušje 25, roj. 1921, padel 1943. 114. LESAR Alojz, Sušje 27, roj. 1913, padel 1943. 115. PEROVSEK IVAN, Sušje 18, roj. 1908, padel 1943. 116. PUCELJ Anton, Ortegny 14, roj. 1907, padel 1943. 117. PINTER Jože, Zlobič 23, roj. 1910, padel 1943. 118. LESAR Franc, Sušje 27, roj. 1921, padel 1944. 119. KOZAR Franc, Sušje 30, roj. 1922, padel 1945. 120. CAMPA Ludvik, Slatnik 23 r, 1934, ubit pri bombardiranju 1942. 121. RICLER Pavla, Zlobič 1, roj. 1920, padel 1942 v kločevskem Rogu.

122. KOSOROV Franc, Breg 24, roj. 1919, padel 1943. 123. RUS Franc, Breg 24, roj. 1918, padel 1943. 124. RUS Ludvik, Breg 24, roj. 1918, padel 1943. 125. PAJNIC Stanko, Breg 18, roj. 1921, padel 1943. 126. TURK Franc, Dolenji lazi 41, roj. 1906, padel 1942. 127. LOVSIN Franc, Dolenji lazi 40, padel 1943. 128. PETEK Franc, Dolenji lazi 40, roj. 1912, padel 1943. 129. PREŠEK Franc, Dolenji lazi 6, roj. 1913, padel 1943. 130. RUPARIC Jože, Breg 19, roj. 1922, padel 1945. 131. KULHAVY

Franc, Breg, roj. 1895, padel 1944. 132. RUS Franc, Breg 24, roj. 1916, padel 1945. 133. RUS Ludvik, Breg 24, roj. 1918, padel 1943. 134. PAJNIC Stanko, Breg 18, roj. 1921, padel 1943. 135. KOSOROV Franc, Dolenji lazi št. 52, roj. 1905, ustreljen kot talec 1944. 136. PETEK Janez, Breg 18, roj. 1921, bil ustreljen 1942. 137. DEJAK Stefan, Dolenji lazi 27, roj. 1921, ustreljen 1942. 138. KRNAC Anton, Dolenji lazi 37, roj. 1900, umrli v internaciji 1942. 139. TUFKI Franc, Dolenji lazi, roj. 1906, ustreljen 1943. 140. RUS Anton, Breg 24, roj. 1910, umrli v internaciji leta 1943. 141. SNUDERL Mirko —

142. GOVSE Stane, Sušje 25, roj. 1921, padel 1943. 143. LESAR Alojz, Sušje 27, roj. 1913, padel 1943. 144. RUS Franc, Breg 24, roj. 1918, padel 1943. 145. CAMPA Ludvik, Slatnik 23 r, 1934, ubit pri bombardiranju 1942. 146. RICLER Pavla, Zlobič 1, roj. 1894, ustreljen kot talec novembra 1944. 147. PETEK Marija, Goriča vas 25, roj. 1924, padel 1944. 148. PIČEK Franc, Ribnica 54, roj. 1928, padel 1943. 149. PRELESNIK Jože, Hrovača 21, roj. 1923, padel 1944. 150. PUCELJ Ignac, Breg, roj. 1900, padel 1944. 151. PUCELJ Janez, Ribnica 115, roj. 1903, padel 1943. 152. PUCELJ Jakob, Ribnica 113, roj. 1910, padel 1944. 153. PUCELJ Franc, Ribnica 113, roj. 1918, padel 1944. 154. PUCELJ Ivan, Ribnica 90, roj. 1907, padel 1941. 155. RUS Franc, Nemška vas 48, roj. 1911, padel 1943.

156. SILC Janez, Sajevec 23, roj. 1913, padel 1944. 157. SILC Ludvik, Sajevec, roj. 1922, padel 1943. 158. SPOJAR Anton, Ribnica, roj. 1919, padel 1943. 159. SCHWEIGER Pavel, Ribnica 61, roj. 1923, padel 1943. 160.

161. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 162. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 163. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 164. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 165. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 166. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 167. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 168. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 169. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 170. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 171. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 172. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 173. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 174. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 175. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 176. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 177. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 178. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 179. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 180. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 181. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 182. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 183. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 184. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 185. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 186. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 187. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 188. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 189. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 190. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 191. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 192. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 193. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 194. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 195. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 196. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 197. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 198. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 199. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 200. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 201. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 202. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 203. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 204. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 205. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 206. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 207. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 208. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 209. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 210. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 211. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 212. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 213. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 214. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 215. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 216. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 217. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 218. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 219. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 220. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 221. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 222. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 223. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 224. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 225. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 226. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 227. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 228. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 229. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 230. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 231. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 232. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 233. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 234. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 235. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 236. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 237. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 238. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 239. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 240. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 241. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 242. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 243. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 244. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 245. ZAJC Janez, Ribnica 90, roj. 1913, padel 1944. 246. ZAJC

